

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen
 Enhet 12

DOM
 2015-04-10
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 31408-14

SÖKANDE

Corvara Industri- och skadeservice AB, 556076-1891

Ombud: Advokat Henrik Stenberg och jur.kand. Andreas Bålfors
 Avenir Advokater AB
 Drottninggatan 19
 602 24 Norrköping

KONKURRENSVERKET

2015-04-10

Avd

Dnr

KSnr

Aktbil

MOTPART

AB Familjebostäder, 556035-0067

Ombud: Stadsadvokat Oscar Jacobsson
 Stockholms stad
 Juridiska avdelningen
 105 35 Stockholm

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning och bestämmer att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse skett genom en ny utvärdering där även Corvara Industri- och skadeservice AB:s anbud beaktas.

Dok.Id 592429

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

AB Familjebostäder (Familjebostäder) genomför en upphandling avseende ramavtal för försäkringsskadearbeten beträffande i huvudsak vatten- och/eller brandskador (dnr 2014/1816-2.5.1). Upphandlingen sker genom ett öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. Av tilldelningsbeslut framgår att Familjebostäder avser att teckna avtal med tre anbudsgivare.

Corvara Industri- och skadeservice AB (Corvara) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att rättelse sker på så sätt att dess anbud beaktas i utvärderingen samt i andra hand att upphandlingen avbryts och görs om. Till stöd för sin talan anför Corvara bl.a. följande.

I samband med tilldelningsbeslutet fick Corvara ingen närmare motivering till varför dess anbud diskvalificerades. De har endast i svepande ordalag per e-post fått information om varför så skedde. Corvaras anbud borde inte ha diskvalificerats på grund av att det saknade rating enligt UC AB. Kravet är utformat på så sätt att det är tillräckligt med ett underlag som *motsvarar* kreditvärdering från UC AB. Corvara saknade vid anbudsinlämnandet rating hos UC AB på grund av en tidigare tvist mellan Corvara och UC AB. Anbudet innehöll därför en förklaring, kreditvärderingar från två andra kreditinstitut, den senaste årsredovisningen och senast upprättade balans- och resultatrapporter. Corvara har god kreditvärdighet hos de två andra kreditinstituten. Det skulle haft åtminstone rating 3 hos UC AB om det varit riskklassat vid tillfället. UC AB har den 3 december 2014 bedömt att Corvara tillhör riskklass 3. Kreditvärderingarna från inlämnade kreditinstitut visar i huvudsak samma uppgifter som UC AB. De kreditinstitut som Corvara använt sig av har dessutom Datainspektionens tillstånd. Corvara har 15 gånger högre omsättning, 15 gånger större tillgångsmassa, 29 § bättre konsolideringsgrad och 20 gånger större fria egna kapital än det bolag som bedömts ha lämnat det ekonomiskt mest

fördelaktiga anbudet. Corvara hade endast något sämre likviditet; 114,7 procent jämfört med 134 procent. Familjebostäders tillämpning strider därmed mot principerna om likabehandling och förutsebarhet.

Familjebostäder har genom sitt andrahandspåstående – att Corvara haft så låga referenspoäng att anbudet också på den grunden skulle ha diskvalificerats – brutit mot principerna om förutsebarhet, transparens och likabehandling. Påståendet om att den upphandlande enhetens egen personal, vid en hypotetisk utvärdering, gett Corvara ett okänt antal låga poäng går varken att bemöta eller förutse. Påståendet måste därför bortses från. Referenspersonen i fråga har vid andra upphandlingar gett Corvara goda omdömen. Fyra andra anbud har dessutom utvärderats trots att de inte uppfyller poängnivåerna, vilket strider mot likabehandlingsprincipen.

Corvaras anbud har därmed diskvalificerats trots att det uppfyllt alla krav i förfrågningsunderlaget. Det har det näst lägsta anbudspriset och upphandlingen har omfattat tilldelning av tre kontrakt. Genom Familjebostäders agerande har Corvara lidit eller riskerat att lida skada.

Familjebostäder bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Familjebostäder har inte brutit mot de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU. Corvara har inte heller lidit eller kunnat komma att lida skada.

Kravet på att anbudsgivare ska ha en kreditvärdighet motsvarande lägst rating 3 enligt UC AB är ovillkorligt. Kravet ska tolkas så som det uttrycks i förfrågningsunderlaget, nämligen att anbudsgivare ska ha en kreditvärdighet motsvarande lägst rating 3 enligt UC AB. I detta fall används inte ordet ”motsvarande” i betydelsen ”jämförbart med” eller ”liknande”. Det finns ingen möjlighet att uppfylla kravet genom att visa rating från ett annat kreditvärderingsinstitut. UC AB är det mest lämpliga kreditvärderingsinstitutet. Det underlag som ligger till grund för

riskklassificeringen hos UC AB består av flera faktorer, bl.a. årsredovisning, bedömning av risk för obestånd, olika nyckeltal, exempelvis soliditet, konsolideringsgrad och kassalikviditet, och andra förhållanden rörande företagens ledning och verksamhet. Det går inte att, så som Corvara gjort, bryta ut enbart dessa faktorer och jämföra med vinnande anbudsgivare. Corvaras ekonomiska redovisning, inklusive den förklaring som lämnades, visar inte att det har en med rating 3 enligt UC AB motsvarande ekonomisk stabilitet. Årsredovisningen för 2013 och utdrag för en månad med balans- och resultatrapport ger inte en heltäckande bild. Kreditvärderingarna från de två andra kreditvärderingsinstituten är inte heller likvärdiga med en värdering från UC AB. Corvaras förklaring till varför rating saknas hos UC AB avser endast att det skulle föreligga en tvist. Den omständigheten att Corvara vid en senare tidpunkt än anbudslämnandet erhållit rating saknar relevans. Eftersom den ekonomiska redovisningen inte visar att Corvara uppfyller aktuellt ska-krav är diskvalificeringen korrekt.

Även om Corvara skulle ha uppfyllt kravet gällande ekonomisk ställning hade det ändå inte kommit i fråga för vidare utvärdering och tilldelning av kontrakt. Detta eftersom svaren från referenten för egenreferensuppdraget visar att Corvara inte skulle ha uppnått tillräckligt höga poäng för att gå vidare i utvärderingen.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det på grund av vad Corvara anfört finns grund för att ingripa mot upphandlingen enligt 16 kap. 6 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs att leverantören kan visa att denne har lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande enheten brutit mot LOU.

En upphandlande enhet får enligt 11 kap. 2 § LOU ställa krav på en lägsta nivå för anbudsgivares ekonomiska kapacitet. Denna nivå ska ha samband med kontraktsföremålet och stå i proportion till detta. Bevis på en leverantörs ekonomiska kapacitet kan enligt 11 kap. 7 § LOU bl.a. utgöras av uppgift om företagets omsättning, balansräkningar eller intyg från banker. Det måste dock göras en individuell bedömning av varje anbudsgivares ekonomiska ställning (jfr RÅ 2005 ref. 47).

Uppfyller Corvara kravet på ekonomisk ställning?

Den första frågan som förvaltningsrätten har att ta ställning till är om Corvara når upp till kravet på ekonomisk ställning. Av punkten AFB.52 (A) i förfrågningsunderlaget framgår att anbudsgivare ska ha en kreditvärdighet motsvarande lägst rating 3 enligt UC AB. Vidare framgår att för det fall rating saknas ska kravet ändå anses uppfyllt om anbudsgivaren i anbudet lämnat en ekonomisk redovisning inklusive förklaring och det kan anses klarlagt att anbudsgivaren innehar motsvarande ekonomisk stabilitet.

Det är ostridigt att Corvara vid tidpunkten för Familjebostädernas anbuds-kontroll helt saknade riskklass hos UC AB. Frågan är därmed om Corvara i övrigt har visat att det når upp till motsvarande ekonomisk stabilitet.

Corvara lämnade tillsammans med sitt anbud en förklaring till varför det saknade rating hos UC AB. Som förklaring angavs att Corvara haft en tvist med UC AB om sänkning av dess tidigare rating. Eftersom Corvara saknade rating bifogades följande handlingar i syfte att visa motsvarande ekonomiska stabilitet: (1) rating från Business Check, (2) kreditbetyg från Syna, (3) årsredovisning från 2013 samt (4) senast upprättade balans- och resultaträkningar per den 31 oktober 2014. Av handlingarna framgår att Corvara tilldelats rating sju av tio hos Business Check och kreditklassning fem av fem hos Syna. Vidare har framkommit bl.a. att Corvara har 15 gånger högre omsättning, 15 gånger större tillgångsmassa, 29 § bättre

konsolideringsgrad och 20 gånger större fria egna kapital än det bolag som bedömts ha lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Familjebostäder menar å sin sida att det inte är klarlagt att Corvara uppfyller motsvarande ekonomisk stabilitet i huvudsak eftersom årsredovisningen för 2013 och utdrag för en månad med balans- och resultatrapport inte ger en heltäckande bild av bolagets ekonomiska ställning.

Förvaltningsrätten bedömer att Corvara, genom inlämnade handlingar och förklaringar, visat att det vid anbudlämnandet hade motsvarande ekonomisk stabilitet jämfört med rating 3 hos UC AB, i enlighet med aktuellt krav. Det har inte framkommit några brister i Corvaras inlämnade ekonomiska redovisningar. Corvara har också tilldelats mycket goda omdömen från två andra kreditvärderingsbolag som bägge har tillstånd från Datainspektionen att bedriva rikstäckande kreditupplysningsverksamhet. Förvaltningsrätten noterar även att Corvara den 3 december 2014 återfick sin tidigare rating 3 hos UC AB, dvs. några få dagar efter att anbudstiden passerat. Sammanfattningsvis uppfyller Corvara kravet på ekonomisk ställning och Familjebostäder har således inte haft skäl för att utesluta Corvara på denna grund.

Skulle anbudet ändå ha uteslutits?

Förvaltningsrätten har sedan att pröva Familjebostäders invändning att Corvaras anbud ändå skulle ha uteslutits eftersom det inte fått tillräckliga poäng vid utvärdering av "egenreferens" enligt punkten AFB.53 i förfrågningsunderlaget.

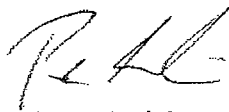
Under punkten AFB.53 framgår bl.a. följande. Anbudsgivarna ska erhålla snittbetyg minst 3 (på en 4-gradig skala) av referenter, efter bedömning av ett antal frågor. Erhållna svar får inte understiga betyg 2 på någon av dessa

frågor eller understiga betyg 3 på fler än en fråga. Upphandlande enhet gör en begränsad kontroll av lämnade uppgifter gällande de anbudsgivare som inte är aktuella för tilldelning av avtal, exempelvis på grund av för hög anbudssumma.

Familjebostäder har anfört att man gjort en begränsad kontroll av Corvaras anbud utifrån den poängsättning som egenreferensen gjort. Familjebostäder har, trots påpekanden från Corvara, bl.a. inte redogjort för vilka poäng som Corvara har tilldelats. Förvaltningsrätten finner att förfarandet brister i fråga om transparens eftersom sökande bolag och domstol saknar möjlighet att kontrollera huruvida utvärderingen genomförts enligt LOU. Familjebostäder har dessutom inte gjort en fullständig utvärdering av anbudet. Mot bakgrund av att Corvara oemotsagt har det näst lägsta anbudspriset och upphandlingen omfattar tilldelning av tre kontrakt har bolaget riskerat att lida skada. Förvaltningsrätten bifaller därför ansökan om överprövning och bestämmer att upphandlingen ska rättas på så sätt att Corvaras anbud tas upp till en fullständig och transparent utvärdering.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bifogad bilaga (DV 3109/1A LOU).

Peter Andrén

Rådman

Förvaltningsrättsnotarien Lizette Harletun Ilkhani har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kamrarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kamrarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kamrarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kamrarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kamrarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.